

LEEUWARDEN COURANT

DINGSDAG, den 18 Januarij.

RINNENLANDSCHE BERICHTEN.

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

LEEWARDEN, den 17 Januarij.

Op den algemeenen dank-, vast- en bededag is alhier in de drie kerken der hervormde gemeente gecollecteerd, zoo aan coupons als aan differente geld-specien, desomme van f. 828-6-.

Gister zijn van hier honderd man der nationale garde, onder bevel van den heer kapitein S. F. de Haan, naar Delfzijl vertrokken, ter aflossing van een gelijk getal der braven van ons departement, welke zich aldaar bevinden. Alvorens te vertrekken deed de heer kapitein S. F. de Haan eene treffende aanspraak aan de manschap, welke met den besten geestdrift beziel was, door in de gelegenheid te zijn gesteld, het waardig voorbeeld hunner dappere spitsbroeders te mogen volgen. Verzeld van eene groote menigte, werden zij door het korps muzikanten der nationale garde tot buiten de Hoeksterpoort, onder eene fraaije muziek, uitgeleid.

ZWOLLE, den 12 Januarij.

Gepasseerden zondag morgen is van hier de eerste compagnie van onze stedelijke schutterij onder bevel van den kapitein W. Tobias, benevens een detachement burgerkanonniers met een veldstuk, onder kommando van den kommandant derzelven, C. Janssen, van hier uitgemarcheerd naar het dorp Wilhe, op halfweg tusschen Deventer en deze stad gelegen, om de ingezetenen aldaar en omliggende plaatsen voor de strooperijen der uitvallende vijanden uit Deventer, indien zij zulks mogten verstouten, te beveiligen. Heden morgen is de tweede compagnie onzer schutterij, onder bevel van den kapitein Schlingeman, verzeld van het korps burgermuzikanten, weder derwaarts gemarcheerd, om de eerste compagnie af te lossen; welke onder eene schoone krijgsmusiek heden avond in deze stad terug gekomen is. Bij deze beide gelegenheden heeft men dan ook bij allen den besten geestdrift bespeurd, maar ook een brandenden ijver, om in de gelegenheid te zijn den vijand voor vermetele aanvallen en strooperijen, te kunnen straffen.

Sedert verscheiden dagen heeft men hier dagelijks onderscheiden berigten van den kant van Deventer: de meest gegronde komen daarop neder, dat er aan de geldersche zijde een aanmerkelijk korps pruisische troepen zoude aangekomen zijn, benevens verscheiden stukken geschut; dat de wederzijdsche voorposten dag en nacht somtijds zeer sterk en zelf met geschut op elkander vuren; dat die stad dezer dagen zal opgeëischt, en, bij weigering, met ernst tot de overgave zal genoodzaakt worden.

In een brief van Heemse bij den Hardenbergh van den 5 januarij wordt het volgende gemeld. „Gister morgen is van hier een piket burgers en Kozakken naar Coeverden geweest, om die vesting op te eischen. Dezelve hebben tot antwoord ontvangen, heden morgen ten 9 uren weder voor de poort van Coeverden te komen: waarop dan ook heden vroeg een detachement burgers, sterk 51 man, met de Kozakken derwaarts vertrokken zijn, om te vernemen, wat antwoord de kommandant zal geven.

's GRAVENHAGE, den 8 Januarij.

Heden middag, Hare Koninklijke Hoogheid, Mevrouw de Prinsesse van Oranje-Nassau, Nederlandsch diere Vorstinne, alhier verwacht wordende, was reeds des morgens ten tien uren de Oranje-garde, met het korps muzikanten, naar het huis ten Bosch vertrokken; er had zich eene ontelbare menigte ingezetenen der stad geschaard, zoo voor het vorstelijk lusthuis, als op de wegen, welke derwaarts leiden.

Hare Koninklijke Hoogheid, benevens de jonge Prinsesse van Oranje, welke den nacht te Utrecht gepasseerd hadden, en door den heer commissaris-generaal van het departement der Monden van de Maas te Alphen gerecipeerd en door zijn hoog ed. gestr. verzeld zijnde, geëskorteerd door de eerewacht en een korps van Oranje-Kozakken, bestaande uit de landlieden van onderscheidene dorpen van het departement, waar Hare Koninklijke Hoogheid gepasseerd was, arriveerden op het huis ten Bosch, des middags ten twee uren, onder het gejuich van de verzamelde menigte. Aan de trappen van het lusthuis, werd Hare Koninklijke Hoogheid ontvangen door Haren Koninklijken Gemaal en Vorstelijken Zoon, eene ontmoeting zoo aandoenlijk als teder, en welke ieder omstander met diepe ontroering trof; Z. K. H. droeg de jonge prinsesse zelve naar boven, alwaar dit liefstallig kind, niet minder dan Hare Koninklijke Moeder, de treffendste en zielroerendste blijken ontving van de liefde der Hagenaren, en door eenige jonge meisjes werden gestrooid. In de appartementen gekomen, ontving het Koninklijk paar de gelukwenschingen van het stads-bestuur met eene commissie uit den raad, en van alle de aanzienlijke personen, welke zich aldaar vergaderd hadden, waaronder zich ook Z. E. den minister van Groot-Brittannie bevond.

Hunne Koninklijke Hoogheden, na aldaar te hebben gedejeuneerd, reden vervolgens onder de toejuichingen van duizenden naar 's Gravenhage, alwaar hoogsiden-zelfen ten vier uren, onder het losbranden van het geschut en het spelen der klokken, aankwamen; doch al toen was de geestdrift der menigte niet langer tegen te houden, zij verlangde vurig, het rijtuig, waarin zich de doorluchtige voorwerpen der liefde eens ganschen volks bevonden, zelve voort te trekken, Z. H. vergunde het; en de paarden, welke zich voor hetzelfde bevonden, en

de koets door het volk voortgetrokken tot aan het paleis, als waar eene herhaalde juichkrete zich liet hooren, waarna de vorstelijke familie zich naar binnen begaf en, na op nieuw door jonge jufvrouwen gestrooid te zijn, zich aan het volk vertoonde.

Eene algemeene illuminatie besloot eenen dag, welke nimmer uit geheugen der ingezetenen dezer hofplaats zal gewischt worden, daar de minzaamheid eener Vorstinne, welke, na zoo vele jaren scheidens, aan het vaderland terug gegeven, aller harten diep getroffen, en de liefde voor het Oranjenhuis, als het ware, op nieuw bevestigd heeft.

DORDRECHT, den 10 Januarij.

Gister ochtend, omstreeks half 8 uren, begon de vijand uit Gorinchem eengeweldig kanonvuur op de batterijen onder Sleeuwijk te maken, met dat gevolg, dat een landman in zijne woning doodgeschoten, en een ander benevens 4 Pruisen gekwetst werden. Gemelde batterijen nog niet gemonteerd zijnde (hetgeen zij waarschijnlijk eerst aanstaanden dinsdag zullen zijn), kon van dezelve het vijandelijk vuur niet beantwoord worden, dan des te snastiger werd dit al spoedig door geheel onze flotille gedaan, waarop de vijand ook zijn vuur naar den kant van Sleeuwijk staakte, en geheel tegen onze flotille rigtte. Dit heeft vervolgens over en weer met de grootste hevigheid aangehouden tot ruim half 10 uren, toen de vijand het eerst, en daarna ook onze kanonneerbooten hun vuur geheel staakten. Op onze geheele flotille is gelukkig niemand gekwetst geworden, veelmin gedood, ofschoon verscheiden der kanonneerbooten in den romp beschadigingen en een paar zelfs grondschooten bekomen hebben; ook is een kanonkogel door de kruidkamer van een derzelven gevlogen. Aan de zijde des vijands moeten, volgens rapport van een brandandschen deserteur, een artillerie-kapitein en verscheidene kanonniërs gesneuveld en gekwetst zijn.

Volgens vrij authentieke berichten, zou het fransche garnizoen van de Graaf, op bekomen bevel, die gewichtige vesting ontruimd hebben. Wij zien verlangend de bevestiging dezer belangrijke tijding te gevoelt.

Ook hebben wij hier de tijding, dat des morgens van den 7den dezer de geallieerden bij Emmerik bezig waren, zonder tegenstand den Rijn te passeren, na alvorens aldaar eene schipbrug over de rivier geslagen te hebben.

Gister voormiddag zijn hier eenige honderd man nationale jagers doorgepasseerd, van Breda naar Woudrichem gaande.

Voorts is hier gister een hollandsche kanonniër in franschen dienst uit Maagdenburg komen deserteren. Volgens zijn verhaal bevonden zich in de vesting nog 9000 man fransche en 6000 man duitsche en hollandsche troepen in fransche soldij. De laatstgemelde grepen elke zich voordoeende gelegenheid aan, om te deserteren.

BREDA, den 8 Januarij.

Zondag 11. vertrok van hier Z. Exc. de graaf von Benckendorff, met het hier liggende korps russische troepen. Naauwelijks waren deze uitgemaarheid, of wij zagen hier een groot aantal engelsche troepen, onder bevel van den generaal J. Glabe, binnensrukken; den volgenden dag (maandag) kreeg men alhier bericht, dat de Franschen in groote magt kwamen opmarcheren, en het in den zin schenen te hebben, deze stad andermaal te berennen; dadelijk daarop was alles in beweging; de troepen rukten uit, en alles was vol moed; verscheidene burgers boden zich aan, om, als het nood ware, naar de batterijen te gaan, en den gemeenen vijand te bevechten; dan weldra kwam de tijding, dat de

vijand terug getrokken was. Sedert bleef alles stil, tot vrijdag, toen het zekere bericht kwam, dat de vijand in grooten getalle kwam opzetten, en de voorposten te Zundert had terug gedreven; zich depluerende naar de kanten van Bergen en Turnhout; zijnde het van achter bliksbaar, dat hij poogde, eenige versterking in Bergen op Zoom te werpen, hergeen hem ook scheen gelukt te zijn. Te Chaam en Baarle hebben zij, onder anderen, op nieuw hunne roof en plunderzucht bot gevierd. Heden morgen vertrokken de engelsche troepen weder naar Zevenbergen, en ten elf uren zagen wij nagenoeg 6 à 7000 man pruisische troepen, bij zich hebbende twaalf stukken geschut, waaronder twee mortieren, door deze stad defileren naar Rijsbergen en Zundert, terwijl buiten de stad nog bijna 8 à 10,000 man oprukten; in den namiddag hadden wij het genoeg, hier binnen te zien komen Z. K. H., den jongsten Zoon van onzen geliefden Souverein, benevens Z. Exc. den generaal von Bulow en den prins Radzivil. De vreugde over deze gebeurtenissen is buitengemeen, daar elk een nu overtuigd is, dat wij niets meer te vreezen hebben van een vijand, die het er alleen op toelegt, alles te bederven. Z. K. H. heeft, dadelijk na zijne aankomst, audientie verleend aan de geconstitueerde magten en de geestelijkheid der onderscheidene kerkenoorschappen, wordende Z. K. H. met eene doelmatige aanspraak verwelkomd, namens de hervormde gemeente, door den wel eerw. heer P. van Raden, welke zeer gunstig door Z. K. H. is beantwoord. De geheele stad in dezen avond fraai geillumineerd.

ARNHEM, den 6 Januarij.

Delfzijl, dat niet bukken wil, zoo lang er nog levensmiddelen voorhanden zijn, wordt door meer dan 8000 braven, zoo van Groningen, Vriesland, als Oost-Vriesland, benevens eenige Pruisen, steeds naauw ingesloten houden. Niettegenstaande onze jongelingen nu bijna drie weken lang veel ongemak hebben moeten verduren, geven zij in hunne brieven de edelste blijken van welgemoedheid, in een voor hen zoo ongewoon lot, te kennen. De vijand heeft het dorp Farmsum (geheel onder het bereik van het geschut, en als een voorstad van Delfzijl uitmakende,) steeds in bezit gehouden. Voorleden zaterdag hebben de Franschen, onder begunstiging van een zware mist, met 300 man een uitval gedaan; doch zijn met verlies van eenige dodden en gekwetsen, terug geslagen.

De loting voor de landweer, heeft voor alle dorpen van Oost-Vriesland reeds plaats gehad. De hier invalende landlieden zijn gister naar den overkant vertrokken, ten einde onze jongelieden af te lossen.

De onbeschrijfelijke slechtheid der klei wegen maakt in den omtrek van Delfzijl eene geregelde belegering in dit jaar seizoen bijna onmogelijk; echter spaart men geen pogingen, om deze vesting te doen vallen. Alle onderhandelingen zijn thans afgebroken, men heeft reeds mortieren en geschut aangebragt, en is bezig met het maken van batterijen.

— Men verheemt, dat voorleden maandag morgen de Kozakken van voor Deventer vertrokken zijnde, om zich naar Emmerik te begeven, den volgenden dag de Franschen, ten getalle van ruim 300 man infanterie en eenige gendarmetie, naar den kant van Twello een stroop gedaan hebbende. De gewapende boeren, ruim 70 man sterk, hebben zich op den Twelloschen dijk dapper verdedigd, waarbij, van den kant der Franschen, drie dooden zijn gebleven, terwijl de boeren een geblesseerden hebben bekomen. Na dat de gewapende boe-

ren op Terwolve waren geretireerd, hebben de Franschen een boeren-erf aan den Twellooschen dijk, toebehoorende aan den heer *Nieuwbeerd*, in brand gestoken, gelijk mede de Herberg de Vollen Hand, aan den Twellooschen dijk. Des avonds is deze stroom-partij tot bij het dorp Twello genaderd, en vervolgens naar Deventer terug getrokken. De heer *van Meurs*, zoon van den predikant van Twello en schrijver van den burgemeester dier plaats, den heer *P. P. Evers*, met zich voerende. Gister morgen zijn de Franschen, 400 man sterk, met 40 wagens, te Twello teruggekomen, alwaar zij alles, wat voorhanden was, met zich gevoerd, en in requisitie gesteld hebben. De burgemeesters van Twello en van het Nijbroek, hebben de vlucht moeten nemen, en men verwacht nadere berigten van hetgeen in die streken verder is voorgevallen.

Ten aanzien van de ontruiming van Nijmegen, door de Franschen, kunnen wij thans, van goeder hand, de volgende bijzonderheden mede deelen:

Eergister avond, omtrent half acht, vertrok van daar naar Cranenburg het 2ste regiment lichte troepen, gevolgd door den heer prefect van het departement van de Monde van den Rijn, den sous-prefekt van Nijmegen, en den kommandant der stad.

Tot in den morgenstond half drie uren bleef alles rustig en stil. Toen kwam het regiment fransche lanciers, dat te Druten gelegen heeft, de Hezelpoort binnende, reed in vollen ren de stad door, en de Hezelpoort uit, den weg naar Kleef nemende; terwijl het garnizoen, nog sterk 200 man infanterie van het 2ste regiment, 50 kurassiers van het 1ste regiment, en omtrent 50 kanonniers, met twee stukken geschut, op de markt gereed stond, om uit te marcheren; zoo als ook, tusschen half vier en vier uren, in alle stilte, en zonder moeite te bedrijven, geschiedde; hebbende de troepen den weg genomen langs Kleef, zoomen zegt, naar Venlo. Dadelijk na het vertrek der Franschen heeft de burgerij de wacht betrokken en de poorten bezet. Vervolgens is, des morgens ten acht uren, eene commissie uit het oude stads-bestuur, bestaande uit de heeren *Singendonck* en *van den Steen*, over de rivier de Waal, naar Lent vertrokken, om met den zich aldaar bevindende pruisische generaal *von Borstell* te aboucheeren; waarop, na verloop van een uur, twee compagnieën pruisische troepen de Waal over kwamen, en onder een algemeen gejuich der burgerij binnen de stad trokken. De pruisische kommandant was zeer voldaan over het gedrag der gewapende burgerij, en verzocht dezelve, met zijne troepen de wacht te blijven bezetten.

Men rekent dat er zich in de Graaf ruim 3000 Franschen bevinden. Tusschen Nijmegen en de Graaf zijn ylatrekt geene fransche troepen; bij den aftogt, zijn door de Pruisen, die zich te Druten bevonden, 25 a 30 man gevangen gemaakt.

Op last van den pruisischen kommandant, zijn 300 timmer- en arbeids-lieden in werking gesteld, om de gierbrug te herstellen, en de in de haven gezonken schuiten op te halen. Men houdt zich daarmede met allen ijver bezig, en men denkt, met dat werk morgen voor den middag in zoo verre gevorderd te zijn, dat men een groot aantal troepen met spoed zal kunnen overzetten.

Sedert het overgaan van Arnhem hebben de Franschen groote requisities gedaan van levensmiddelen en fourages, zoo voor de stad Nijmegen, als voor de garnizoenen van de Graaf en 's Hertogenbosch; voorts was er eene extra-ordinaire belasting uitgeschreven, bestaande in 16 centimes per franc op het mobiliair en

personeel, om de kosten voor het provianderen van Wezel goed te maken. Voor korte dagen was er nog eene belasting daargesteld van 20,000 francs, tot schadeloosstelling der gedane leverantien van mondbehoefden, enz., waaraan gedeeltelijk is voldaan geworden.

Verder verneemt men, dat, bij keizerlijk decreet, eene nieuwe conscriptie gedaan is van de meest goedgezeten ingezetenen, van 20 tot 40 jaren, waarin de stad en jurisdictie van Nijmegen, 500 man zoude hebben moeten fourneren. De personen, in deze conscriptie of landweer begrepen, moeten zich zelve equiperen.

In een der Moniteurs vindt men een berigt, dat de stad Arnhem, op den 5den december, door het leger van den hertog van Tarente hernomen was, en zich den ieden nog in handen der Franschen bevond.

Den 19den had den hertog van Tarente de geallieerden, bij het overtrekken van de rivier de Waal, om het fort St. Andries te nemen, een verlies van 1500 man doen ondergaan; een later berigt spreekt van een tweede aanval, waarbij de geallieerden 600 man zouden verloren hebben.

BREMEN, den 4 Januarij.

Tot heden schijnt de vrede met Denemarken nog niet gesloten, maar hetgeen dezelve meer en meer waarschijnlijk maakt, is de verandering, die reeds in het deensch ministerie heeft plaats gehad; hebbende de deensche staatsministert de graven *Schimmelmann* en *Reventlow* hunne demissie genomen.

De overgaaf van Gluckstad, welke voor eenige dagen reeds uit Bremervörde gemeld werd, heeft zich nog niet nader bevestigd.

Daarentegen schijnen Torgou en Erfurth indedaad over te zijn. In eerstgemelde plaats zouden echter de geallieerden, wegens de aanstekende ziekten, die er overheerschten, eerst op den 5den dezer binnentrekken en inmiddels alleen eenige buiten werken door hen bezet worden. De stad Erfurth moer den 26sten december aan de geallieerden ingeruild zijn, maar de zoogenaamde St. Pietersberg, het kasteel, zou eerst den 6den januarij aan hen worden overgegeven. Men voegt er bij, dat het beleggings-korps van laatstgemelde plaats, zich met het leger des Kroonprins van Zweden vereenigen moet, terwijl de troepen, die ter belegering van Torgau gediend hebben, nu tegen Wirttemberg bestemd zijn.

Het beleggings-korps van Maagdenburg heeft eene versterking van 2000 man versche troepen ontvangen.

Naar men verneemt, moeten de boheemsche reserve van 40,000, en de hongaarsche reserve van 100,000 man van den Keizer van Oostenrijk thans bevel ontvangen hebben, onverwijld naar den Rijn te marcheren.

De Keizer van Rusland heeft aan den hertog van Oldenburg het bestuur over de heerlijkheid Jever opgedragen.

Van den 8sten.

Op het oogenblik verspreidt zich het gerucht, dat de wapenstilstand tusschen den Kroon-prins van Zweden en Denemarke tot den 15den zoude verlengd zijn, en wel uit hoofde, dat de vredes-preliminaren tusschen die beide mogendheden reeds zoo goed als gesloten zouden zijn. Men voegt er bij, dat de voorwaarden op het navolgende neer komen: 1°. Noorwegen zoude aan Zweden worden afgestaan; 2°. Denemarke zoude daarentegen Zweedsch-Pommeren bekomen; 3°. Zweden zoude aan Denemarke een millioen daalders betalen; 4°. Denemarke zoude daartegen 15,000 man troepen tegen Frankrijk stellen; 5°. de vestingen Rensburg en Gluckstad zouden door de Zweden bezet worden, en, eindelijk, 6°. zoude Engeland eenig gereed geld fourneren, ten

einde de deensche finantien krachtadig te herstellen. Men ziet met verlangen de bevestiging van dit een en ander te ontmoet.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN. DUITSCHLAND.

DUSSELDORF, den 8 Januarij.

Heden heeft men, tusschen Hunningen en Breisach, een schipbrug over den Rijn geslagen, welke bestemd is voor de troepen, die door den Elzas in Lotharingen moeten dringen.

KARLSRUHE, den 5 Januarij.

Het korps van den russischen generaal graaf Wittgenstein is, in den voorgaanden nacht, bij Rastadt, den Rijn gepasseerd. Straatsburg en Mentz zullen nu weldra ingesloten zijn.

NEUWIED, den 3 Januarij.

Dagelijks komen hier Hollanders aan, die van de Franschen deserteren, en passen bekomen, om naar hun vaderland terug te keeren. Hunne vreugde is uitermate door geene mishandelingen van de Franschen meer te vreezen te hebben, en nu op nieuw kunnen Rouyetien en vaderland van dienst te kunnen zijn.

Z W I T S E R L A N D.

BAZEL, den 28 December.

Geneve is in vollen opstand; de fransche prefekt is weggejaagd, en de stad benevens het gebied van Geneve, hebben zich tegen Frankrijk verklaard.

Gister werd de fransche bezetting van Landscrona, 400 man sterk, hier gevangelijk binnengebragt.

Den 25sten werden hier 200 Beierschen, die voor Hunningen gekwest waren, aangevoerd. De loopgraven zijn tot aan de fransche redouten gevorderd en eenderzelver is bereid ingenoemen.

O O S T E R R I J K.

WIEN, den 30den December.

Den 3den oktober jongstleden is te Töplitz, door de gevolmagtigden van Z. K. K. Apostolische en van Zijne Koninklijke-Groot-Britannische Majesteit het volgende preliminair alliantie-traktaat onderteekend.

In den naam der Allerheiligste en ondeelbare Drieëenheid.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk, Koning van Hongarije en Bohemen en Z. M. den Koning van Groot-Brittannie en Ierland, met den wensch beziel, om de vriendschap en goede verstandhouding tusschen hunne wederzijdsche kroonen en staten te hernieuwen, en overtuigd van de noodzakelijkheid, om wederzijdsche overeenkomsten te treffen, ten einde het zoo zeer verlangde tijdstip van eenem algemeenen vrede, welke, door herstelling van een billijk evenwigt onder de mogendheden, de rust en het geluk van Europa, onder den waarborg van vasten en duurzamer grondslagen, verzekere, te bespoedigen, zijn, ter bereiking van dit dubbel oogmerk, overeengekomen, het tegenwoordig preliminair alliantie-traktaat te sluiten.

Tot dat einde hebben gezegde HH. MM. tot derzelver gevolmagtigden benoemd:

Z. M. de Keizer van Oostenrijk, Koning van Hongarije en Bohemen, den heer *Clement Wenzel Lothar*, Graaf van Metternich-Winneburg-Ochsenhausen, ridder van het Gulde-Vlies, grootkruis der koninklijke hongarsche St. Stephanus-Orde, der russische St. Andreas, St. Alexander-Newsky en St. Anna, gelijk ook der prussische Zwarte- en Roode-Adelaars-Orden en van meer andere, kanselier der militaire Marie-Theresia-Orde, curator der keizerlijke akademie der vereenigde beeldende kunsten, Z. K. K. Apostol. Majesteits

werkelijke kamerheer, geheimraad, staats- en conferentie-minister, als ook minister van buitenlandsche zaken, en Z. M. den Koning van Groot-Brittannie, den heer *Göhrig Gordon*, graaf van Aberdeen, burg-graaf van Formantine, lord Haddo, Methlic, Tarvis, Kellie enz., een der zestien schotsche lords in het hooogerhuis, ridder van hoogsterzelver zeer oude en zeer edele Distel-Orde, hoogsterzelver buitengewoon afgezant en gevolmagtigd minister bij Z. K. K. Apostolische Majesteit, welke, na dat zij elkander wederzijdsch hunne volmagten hebben medegedeeld, de volgende artikelen gesloten hebben:

Art. 1. Er zal vriendschap, opregte en bestendige eendragt tusschen Z. M. den Keizer van Oostenrijk, Koning van Hongarije en Bohemen, en Z. M. den Koning van het vereenigde Rijk van Groot-Brittannie en Ierland, hoogsterzelver erven en opvolgers plaats grijpen, en de oude verbindtenissen tusschen de beide hoven zullen in derzelver geheele uitgestrektheid hersteld worden. De hooge contraherende partijen zullen wijders de grootste oplettendheid daarop rigten, dat wederzijdsch vriendschap en goede verstandhouding onder hoogsterzelven behouden en alles vermijd worde, herwelk deze eendragt en overeenstemming, die zoo gelukkiglijk tusschen haar hersteld zijn, zoude kunnen storen. Zij zullen ten spoedigste omtrent de artikelen van een definitief alliantie-traktaat overeenkomen.

2. Z. M. de Keizer van Oostenrijk, vast besloten hebbende, den tegenwoordigen oorlog met allen mogelijken nadruk voort te zetten, verbindt zich, alle derzelver krachten tot de dadelijke operatiën tegen den algemeenen vijand aan te wenden.

3. Z. M. de Koning van Groot-Brittannie verbindt zich van hoogsterzelver zijde, de pogingen van Oostenrijk met alle in zijne magt staande middelen te onderschragen.

4. De beide hooge contraherende partijen zullen, ten aanzien der krijgsoperatiën, met onderlinge overeenkoming handelen. Zij zullen elkander alles, wat hunne staatkundige belangen betreft, zonder eenige achterhouding mededeelen.

Inzonderheid verbinden zij zich onderling, om met den gemeenschappelijken vijand geene afzonderlijke onderhandelingen aan te gaan; geenen vrede, wapenstilstand, noch eenige ander overeenkomst, hoegenaamd anders, dan met onderling goedvinden, te sluiten.

5. Er zullen bij de opperbevelhebbers der krijgvoerende legers officieren geaccréditeerd worden, welke het regt zullen hebben, met hunne hoven te correspondeeren, en dezelve bestendig wetenschap te doen erlangen van de voorvallende krigsverrigingen en van alles, wat op de werkzaamheden dezer legers betrekking heeft.

6. De handelsbetrekkingen tusschen de beide landen zullen wederzijds hersteld worden.

7. Het tegenwoordige traktaat zal aan de geallieerden der beide hoven worden medegedeeld.

8. Het zal wederzijds binnen twee maanden, of zoo mogelijk vroeger, geratificeerd worden.

Ter bevestiging hiervan hebben wij ondergeteekende gevolmagtigden, uit krachte onzer volmagten, het tegenwoordig preliminair alliantie-traktaat onderteekend, en daarop onze zegels doen drukken.

Gedaan te Töplitz, den 3den oktober, des jaars een-duizend acht-honderd en dertien.

(L. S.) CLEMENS WENZEL LOTHAR,
graaf van Metternich-Winneburg-Ochsenhausen.

(L. S.) ABERDEEN.